

טומאת התהום דזיבה הותרה, (12) כלומר: הציץ שעל ראשו של הכהן הגדול מרצה על טומאת הגוף כשהטומאה אינה ידועה, ואף זו טומאה שאינה ידועה היתה בשעתה כי מי דע שיראו וייסתר מנינם. (13)

ואף רבי אושעיא סבר בבבאור דברי רבי יוסי שאמר "למפרע" דהיינו מדרבנן.

דתניא: רבי אושעיא אומר:

אבל (14) הרואה זוב [זיבה] ביום השביעי שלו אחר שעבר מקצת היום, הרי זה סותר את כל שבעת הימים שלפניו.

ואמר ליה רבי יוחנן: לא נסתור אלא יומו שראה בו בלבד?!

והוינן בה על דברי רבי יוחנן: והרי מה נפשך?!

אי סתר — אם סותרת הראיה ואפילו לאחר שספר את מקצת היום — אם כן כולהו סתר [צריכה היא לסתור את כל הימים] —

ואי לא סתר — כיון שכבר ספר את מקצת היום ו"מקצת היום ככולו" — אם כן לא נסתור ולא יומו, כלומר: אין הוא צריך

לסתור אף את אותו היום שראתה בו, לפי שכבר עלה לו מקצת היום ושלמו ספורים שלו ויצא מכלל הזיבה, וראיה של עכשיו אינה אלא כראיה ראשונה של זב שאינה אלא כקרי בעלמא! (15)

אלא אימא כך הוא שאמר רבי יוחנן: לא נסתור ולא יומו, כלומר לא יסתור כלל!

ואמר ליה רבי אושעיא לרבי יוחנן: רבי יוסי א-טו קאי כוותך [רבי יוסי סובר כדבריך], דאמר רבי יוסי: מכאן ולהבא הוא מטמא.

ומדברי רבי אושעיא אלו מוכיחה הגמרא שאף הוא סבר בהבנת דברי רבי יוסי שאינו מטמא למפרע אלא מדרבנן, שהרי תיקשי על דברי רבי אושעיא שאמר בשם רבי יוסי "מכאן ולהבא מטמא":

והא רבי יוסי למפרע הוא דאמר וכפי שהביאה הגמרא מברייתא שאמר כן רבי יוסי?!

אלא ודאי סובר רבי אושעיא דמאי "למפרע" שאמר רבי יוסי — מדרבנן.

מקשה הגמרא קושיא לשיטת רבי יוסי הסובר: "מקצת היום ככולו", וכשראתה

טומאת התהום דזיבה.

14. התוספות הביאו כאן מדברי רש"י בפסחים שכתב, שאינו יודע על מה קאי רבי אושעיא שאמר "אבל".

15. התוספות הביאו מגמרא פסחים פא א שמקשה בסגנון זה: אי קסבר למפרע הוא מטמא אפילו כולהו נסתור, ואי מכאן ולהבא הוא מטמא יומו נמי לא לסתור — והכל עולה לדבר אחד.

12. כן הגיה רבי בצלאל אשכנזי; ופירושו התוספות מה היא טומאת התהום של מת, כגון שבשעת שחיטת פסח ישב על אבן אחת, ולא נודע כלל שקבר תחתיו, ואחר שחיטה נודע לו שנטמא בקבר התהום.

ובפירושו הרא"ש כתב: כל טומאת ספק קרי ליה טומאת התהום, כמו שהתהום מכוסה, ואין אדם יודע מה יש בו.

13. ראה סוגיית הגמרא בפסחים פ ב שהיא נושאת ונותנת בדיון זה אם הציץ מרצה על